

שעושה צדקה, זוכה לחיים ארוכים. ה'באר שבע', למשל, כותב כך: "שאי מצות צדקה שהיא מחולקת משאר כל המצוות בזה שבשאר מצוות כתיב "לא תנסו את ה' ", ובמצוות צדקה כתיב "ובחנוני נא בזאת"... הרי ה' יתברך אמר בפירוש שהוא רוצה וחפץ שתהיה מצות צדקה מכוונת להנאתנו ולתועלתנו... ושומר רבא "בני חיי ומוזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזל תליא מלתא", הא ודאי דלא אמר כן אלא דוקא בשאר מצוות, חוץ מצדקה".

"הרי לך", אמרתי לאברך, "ר' חיים לא הזכיר סתם כך, במקרה, תשעים ושתיים שנה. כוונתו היא, כדרכו בקודש, לדברי חז"ל או להקשר על פי דברי חז"ל. והנה בגמרא מובא שרב חסדא חי 92 שנה, ומובא בספרים שבזכות הצדקה ניתן להאריך ימים, למרות שנגזר על האדם מספר שנים פחותות, אפילו 92 שנה..."

כשהייתי בן 19 השיב לי דבר שלא הבנתי את פשרו. כעבור שנים מצאתי בכתבי האריז"ל. ועוד כהנה וכהנה עשרות פעמים, כשתמיד נמצאו כל הוראותי הקדושות בדברי חז"ל.

למרות בקיאותו הבלתי נתפסת בכל חלקי התורה, תמיד היה פותח את הגמרא בפנים, מהש"ס הקטן שנמצא ליד מקום מושבו, מדפדף מיד למקום הנכון ומקריא בהטעמה.

עודד תמיד לכתוב

יתמוטט. לכן אני רוצה לשאול מה לעשות".

שאלתי: "ואם ר' חיים יגיד לך שתשאיר את הכסף והקב"ה יעזור לך ממקום אחר, תסכים להשאיר את הכסף בגמ"ח?"

השיב האברך: "בודאי! אני סמוך ובטוח שאם כן יאמר הרב, אזי הכסף יגיע אלי ממקום אחר".

כתבתי לרבנו זיע"א שמחזיק דף זה שואל את שאלתו הנ"ל. בצהרים מתקשר אלי האברך, שמח ונרגש. "נכנסתי לר' חיים, הוא קרא את דף השאלה ואמר לי: "הקב"ה ידאג לך, בינתיים תשאיר את הכסף בגמ"ח..."

"כמה זמן?", שאלתי, "חודש? חודשיים?"

"עד שתהיה בן תשעים ושתיים..." השיב לי ר' חיים ובת צחוק מרחפת על פניו.

"ומה יהיה כשהאיה בן תשעים ושתיים?", שאלתי ור' חיים השיב שאז אראה כבר מה לעשות עם הכסף..."

כך מספר לי האברך, מאושר בעליל. "זכיתי לברכה לאריכות ימים עד גיל תשעים ושתיים!", שמח.

השתתקתי לרגע ואמרתי לו: "מנסיון, כל משפט שר' חיים אומר, אפילו בזמן חדווה, אפילו בצורה שנראית כשיחה אגבית, מבוסס על גמרא, מדרש או חז"ל. הבה ונסה לחשוב מדוע ר' חיים אמר לך שתזכה דוקא לתשעים ושתיים שנה".

ואז נזכרתי בגמרא מפורשת. "בגמרא במועד קטן דף כ"ח ע"א נאמר: "אמר רבא חיי בני ומוזוני לא בזכותא תליא מילתא, אלא במזל תליא מילתא. דהא רבה ורב חסדא תרויהו רבנן צדיקי הוו, מר מצלי ואתי מיטרא ומר מצלי ואתי מיטרא. רב חסדא חיה תשעין ותרתין שנין, רבה חיה ארבעין". הנה גמרא מפורשת שרב חסדא חי 92 שנה. וכתוב על הגמרא הזאת בראשונים ובאחרונים שלמרות שהמזל קובע את זמן חיי האדם, אך מי

"ומדוע שלא תקח את הכסף?", שאלתי, "הרי זה כסף שחסכת לעצמך, לתועלת בני משפחתך ופרנסתך!".

האברך הראה לי את המשך דברי הש"ס עולם, המספר כך: "ברבות הימים שכח טובותיו של הקב"ה, ובא לפני החכם ובקש ממנו להיות שהוא טרוד והגמ"ח גדל, וגם יש אנשים מפקפקים עליו, על כן יראו למנות נאמן אחר שיעסוק בגמ"ח. והחכם מייאן בזה, באומרו שבדאי משהו אחר לא ינהיג הגמ"ח בטוב כמותו. אך כאשר הירבה להפציר בחכם שיעשה בקשתו, הוכרח להסכים לדבריו, ובררו נאמן אחר תחתיו לעסוק במצוה. ויהי ממחרת, בא אצל החכם ויספר לו איך שקרה לו דבר נורא הלילה הזה, שנחנק לו ילד קטן אחד, ויחזור ויאחז במצוה זו. הנך רואה בעליל, שבזכות החסד נולדו לו בנים, וכאשר נסתלקה מדת החסד התחילה מדת הדין להתגבר עליו. ועל כן יראה האדם להחזיק במצוה זו ולא להרפות ממנה".

טען האברך: "אני חושש שאם אקח את הכסף שלי, הגמ"ח יסגר מיד וישנו חשש, חלילה, ממה שכתב החפץ חיים זי"ע על הפסקת הגמ"ח. זאת לא הפקדה רגילה בגמ"ח, שכמוהו היו רבים אחרים. זאת הפקדה כספית, שאם אטול אותה, כל הגמ"ח

הבעל צריך לעזור

אמרתי לרבנו זצ"ל שלא מצאנו שגדולי ישראל עזרו הרבה בבית בערבי פסחים, לנקות ולסדר, ושאלתי: "האם זה בגלל שהנשים של היום פחות צדיקות מהנשים של "הגדולים", או בגלל שהאנשים נהיו היום פחות מתמידים ושקועים בלימוד?..."

הגר"ח זיע"א חייך בקורת רוח מרובה ובבדיחות הדעת, ובסופו השיב: "גם וגם... אבל האמת היא שעזרו, עזרו בבית, כשהיה צריך עזרה- הם עזרו..." [נסיפה לי הגר"צ פכטר שליט"א, שהוא עצמו זוכר כיצד מרן הסטייפלר זצ"ל, אביו של הגר"ח זצ"ל, ישב ליד שער ביתו ותיקן אותו בפטיש ומסמרים...].

והם צריכים להתחזק קודם בעצם שמירת תורה ומצוות.
השיב מרן זצוק"ל: "אינני יודע ואינני רואה מי לובש

וילדים על לבשת שרולים ארוכים, כאשר בין הבאים ישנם גם כאלו שאינם לובשים כלל ציציות

בהצלחה..."
הגר"ח...
הייתי מספר ימים לפני ראש השנה התשע"ד אצל מרן הגר"ח קניבסקי זיע"א, יחד עם הרה"ג רבי צבי קופמן מעירנו, וזכינו שנינו לדבר בדברי תורה עם רבנו זיע"א. ולבסוף אמרתי למרן הכ"מ שברצוני להבין מדוע הוא מעיר לאנשים

מלבד בקיאותו העצומה בכל חלקי התורה ועשרות ספריו הנודעים, עודד תמיד מאות 'מחברי ספרים' לחדש ולסדר את כתביהם לדפוס, ותמיד דחף ועודד, כשהוא שואל 'על מה הספר הבא' והמרץ לכתוב עוד ועוד, כשהוא משיב על כל הספיקות ואף כותב הערות ומראי מקומות, מברך ומעודד, כך שבזכותו נכתבו מאות ספרים מתלמידי חכמים רבים.
במשך שנים רבות, כמדומה עשרות שנים, השיב רבינו בכל יום על מאות מכתבי תורה (!!!), כשהוא מקדיש לכך כמה שעות בכל יום (כפי הזכור לי, כשלש עד חמש שעות ביום), חוץ מסדרי 'חובותי' הידועים בכל חלקי התורה. הכל כדי לעודד את אלפי השואלים. ידוע שהקדיש זמן רב לענות בפרוטרוט לשאלותיהם של ילדים רכים והסביר להם את התשובות באורך, כדי לעורר בהם חשקת התורה הקדושה.

"זה ציור של חמור"...

בבואנו לכתוב על מרן זיע"א, אי אפשר שלא להדגיש את מלחמת השמרנות של הגר"ח, בפרט לאחרונה, על דקדוק בלבוש וסגנון הביגוד היהודי. בספרו אורחות יושר כתב רבנו הכ"מ דברים נחרצים בעניין טבילה במקווה, ורצונו היה לכתוב גם על 'פאות בחוץ', שייכלו עם פאות בחוץ, בצורה שתראה את הפאות, וכמובן, גידול זקן. בשנים האחרונות קידש הגר"ח מלחמה בשמות המודרניים, אותם הוא מכנה בזלזול "השמות של המשוגעים". רבים מתושבי אלעד נכנסו אל הקודש פנימה כדי להתייעץ על שמות ולפעמים גם להחליפם, כפי שפסק מרן זיע"א.

בעשור האחרון בערך, כל ילד שנכנס אליו עם חולצה קצרה או כיתוביות וציורי חיות על החולצה, מרן זיע"א העיר, אמנם בבת צחוק מחייכת, על כך, אך הוא מעיר.

לפני כמה שנים עמד לפני בתור אברך מהעיר עם ילדו בן השמונה. הוא הגיע לבקש ברכה לניתוח שבנו עובר למחרת. הוא מדבר, והגר"ח מסתכל בעיון רב על החולצה של הבן שלו. "יש לו ציור של חמור על החולצה"...

"לא סבא, זה ציור של אריה", אמר נכדו ר' אריה, שמכיר את התוכחה החביבה הזאת של הגר"ח.

"אריה... נו בסדר, שיהיה בהצלחה"...

האברך מבקש ברכה, והגר"ח לחץ את ידו בחמימות ובבת צחוק גדולה אומר: "שה' יעזור שיהיה לך כסף לקנות לבן שלך חולצה עם שרולים ארוכים..." (גם לי הוא אמר כך, כשבאתי עם בני הקטן, שלבש חולצה עם שרול קצר).

כולם צוחקים. גם הגר"ח, שהעביר תוכחה מלווית בהומור קל, ונכדו ר' אריה לוחץ. "בסדר, אבל הילד עובר מחר ניתוח!"...

"הוא יקנה לו חולצה עם שרולים, והניתוח יעבור

ההזמנות שלך... לצמוח באמת!

חולמת להנחות תהליכי שינוי והעצמה?
רוצה להשקיע בעצמך להתפתח ולהצליח יותר?
שמחים להזמין:

קורס פרקטישינר

NLP

עם הסמכה בינלאומית ותעודה רשמית
ממכללת תוצאות המכללה הגדולה ל-NLP בארץ.

בהנחיית המקצועית של המאמנת המנטלית:

שרה אבישר

מוסמכת מאסטר טריינר NLP

ליווי אישי והצטרפות לקבוצת העצמה VIP

לימוד טכניקות ועקרונות מעשיים לשיפור איכות החיים עם נגיעות מעולם החסידות

כלים וידע מתקדמים ועוצמתיים לשינויים בתת המודע ודפוסי חשיבה

16 מפגשים ממוקדים ופרקטיים לתוצאות והצלחה בחיים.

פתיחת הקורס:

25.4.22 מחזור ערב, ימי שני.

מקומות אחרונים לאחר סבסוד:

במקום 4990 רק: 2990 ₪!

לנרשמות עד 30.3.22

ע"ב מקום פנוי

להרשמה וקבלת סלבוס:

054-8803636

כי אין הזדמנות שניה לאי שנועדת להיות!

שירת החיים / הרב שלום שרעבי

סמכו של בית רבי להשמיע באיכות
על בטול אפרסמון וסודר מערכות
משלחן ירדו ששים המה מלכות
כי לא הניח כמותו שונה הלכות

ענו עזות כל בעלי הון ועשר
בקעו כפרות לשקל קול כנשר
אי תורי זהב אבדה שעת כשר
כי בטלה ענוה ויקר ארחות ישר

זעקו דלים אי יודע מכאובים
שומע אביונים ורב את ריבים
ראשית למכרכים ועני מכתבים
בשקל הקדש עד קרני חגבים

עונות מועקות ותופסות בפלג
נשים מקוננות ומטפחות על הלג
הקונה לעזובה השמיני את קולג
בסתרי מדרגה בשער המלג

חוכי ישועות בארבע שעות צועקים
מבקשי מזרחות וסגלי מצוקים
אי מושיב ביתה ודורות מי יקים
כי שרף על נפו בהיר בשחקים

וכל עם ארצה ועבדי אבימלג
ראו תמהו עלי שרפת היכלג
ואהליה תזעק אין אבלי כאבליג
כי נשרף הוד ארמוני קרית מלג

ונשאו קינה וקוננו עליה
וחגרו שקים ובכו אליה
ירעשו לקול זעקת חובליה
יהודה וישראל המה אבליה

לעת קזאת הגעת אכל ומספד אקרא
כי ימש בחשך יום אים ונורא
ויאספו העם לשמע ויעמד עזרא
להבין בשום שכל וטעמא דקרא

כל נקי אמונת שבתה מלאכתן
כל עמלי מלאכה וטווי בפשתן
זקני עיר וסנהדריה בטלו ממשנתן
הורידו עגלות בקר אל נחל איתן

פתחו על הקנים ישישי אמונה
שפוני דעת חידות ורואי טמונה
על אור אספקלריא וזכוית לבנה
איך שבתה הארץ מדנה אמונה

ופרשו על קנם שומרי החומה
ראשי מקהלות וכל בעלי קומה
רועי צאן קדשים ויודעי תרומה
כי נסע המשכן אבדה דרג חכמה

חובשי בתי תלמודים שחו כמנונה
עוסקי בבלי וירושלמי דמו כמנונה
ציון מי ישיב ומשפט מי יפדה
כי אדם אין וכל שחי השדה

לעמותם משפכים כל חובלי משנה
כי זיו דרג קצרה היום פנה
אין סדר למשנה ורבי לא שנה
לית נגר ובר נגר בשערי אמונה

ובעלי מקרא געו מאין משתק
אי חכמת סופר מונה וממתיק
המוציא במספר וחמה מנרתיק
כי גלה כל רגל למכסה עתיק

ציצית ומי לא, אך שרולים אני רואה... מה שאני רואה- אני מעיר... ותדע לך שאלו שיתחילו להקפיד על שרולים ארוכים בגלל קדושה, יילבשו גם ציצית במשך הזמן".

פעם שאלתי את רבנו זצ"ל כיצד מצליחים להגיע למנוחת הנפש ושלווה הדעת, שלא כל דבר הכי קטן מפריע לריכוז המחשבה ולתפיסת הלב. מרן זיע"א נאנח ואמר: "צריך לשנן ולזכור הרבה פעמים שכל דבר וכל מחשבה שמטרידה, הכל הגיע אלינו מאת הבורא יתברך. אם יודעים שהכל מגיע מהקב"ה, יכולים להגיע לשלווה ומנוחת הנפש".

צדיק מושל יראת אלוהים

אך למכביר לספר על מאות הניסים העצומים שראו עיני, מראות שמימיים של רוח הקודש, 'צדיק מושל ביראת אלוהים, וכדברי השיטמ"ק (ב"ק ג, א): "שכן דרכו של הקדוש ברוך הוא שמסכים לסברת הצדיקים שבדור". לא יאומן כיצד כל ברכה שבירך ועצה שהשיא התקיימה, וכפי שביאר רבינו הכ"מ בזה בספרו אורחות יושר ערך 'רוח הקודש', ע"ש. כאשר כל משפט וברכה הוציא מפיו הטהור, הוצרך לימוד, דקדוק והבנה, ורבים מגדולי ישראל דקדקו, רצו לדעת 'מה בדיוק ר' חיים אמר', כפי שנכחתי בעצמי בכמה הזדמנויות.

רבנו זיע"א השתתף בחתונתי ובירכני שיוולד לי בן תוך שנה. בתוך השנה נולד בני הראשון. שיגרתי מברק לרבינו זצוק"ל, (אז היו עוד מברקים דרך הדואר) וסיפרתי לו שנולד לי בן. למחרת התקשר אלי נאמן ביתו הרה"ג רבי ישעיהו אפשטין שליט"א ואמר שמרן יכול לבוא לסנדקאות בברית, למרות שהיא בחיפה. השבתי שיש לילד צהבת ובניתיים לא ניתן לעשות ברית וביקשתי שרבינו יברך שהברית תהיה בזמנה. ביום הברית עצמה נסענו למעיני הישועה' ושם אישרו לערוך את הברית. לאחר הברית נכנסתי עם הרך הנולד לרבינו. מרן זיע"א מיד קרא ואמר: "מה עם הצהבת? מתי הברית?".

סיפרתי שהברית התקיימה כעת ואמור"ר שליט"א היה הסנדק.

המשך בעמוד 106

